

Carsten Friager, medlem af bestyrelsen for Alternativet på Langeland og Strynø, har sendt dette læserbrev til Ugeavisen Øboen og Fyns Amts Avis den 10. maj 2020

Hvem er det, der har et kæmpe problem?

Langelands borgmester Tonni Hansen har i samarbejde med Økologisk Landsforening tilbudt et gratis og uforpligtende omlægningscheck til de landmænd, der ikke allerede er økologiske, og det har været omtalt i pressen.

Vi i Alternativet på Langeland vil gerne udtrykke vores begejstring over dette initiativ, der iflg. borgmesteren sker for at sikre det Langelandske drikkevand og værne om øens natur og miljø.

Ikke alle er dog lige begejstrede, Allan Holm Nielsen (AHN) fra tænketanken Growz i Nyborg skriver i et læserbrev under overskriften "Økologerne har et kæmpeproblem" bl.a. at pesticider ikke udgør et problem for det rene drikkevand, men at det kan være økologien selv, der skader grundvandet. Og han henviser til, at der i massescreeningen af grundvandet sidste år ikke skulle være fundet et eneste tilfælde af godkendte pesticider over kravværdien.

Sandheden er imidlertid, at der iflg. Miljøstyrelsen i massescreeningen blev fundet 11 stoffer over kravværdien i et mindre antal boringer i grundvandsovervågningen. Og hertil 22 under samme værdi, altså ialt 33 fundne giftstoffer i grundvandet. Der kan være flere, som der ikke er søgt efter.

Hertil kommer, at der i Danmark siden 1994 af vandværkerne selv er nedlagt over 500 drikkevandsboringer pga fund af for høje værdier af pesticider. Og der er fundet pesticider (sprøjtegift) i mere end hver 4. drikkevandsboring. (kilde: Danmarks Naturfredningsforening (DN))

Så sprøjtegifterne er der altså. Og hertil skal lægges, at det kan tage fra nogle få år op til 10, 20, 40 år eller mere for nyt grundvand at dannes, alt efter den geologi der er under de grundvandsdannende områder, hvorfor det er ganske naturligt, at helt moderne pesticider ikke findes der. Grundvand dannes ved nedsivning af regnvand fra overfladen, og nye pesticider er simpelthen ikke kommet ned til grundvandet endnu.

At AHN i læserbrevet tillægger økologiske landbrug ansvaret for udvaskningen af kvælstof og deraf følgende iltvind og nedsivning til grundvandet, det må stå for hans egen regning og vi undlader at kommentere.

Men der er mange andre ting på økologernes dagsorden, og på Alternativets:

Dyrevelfærd og -etik. Den måde "produktionsdyrene" - alene ordet! - behandles på i industrilandbruget, det er intet mindre end skandaløst. Det er intelligente dyr med naturlige behov og følelser, der bliver stuvet sammen på så lidt plads som muligt, for at der kan blive plads til flere. Det er mishandling af dyr, og det kan vi gøre meget bedre, og i sidste ende få sundere dyr.

MRSA - multiresistente bakterier, er allerede og bliver på sigt et endnu meget større problem for folkesundheden. Årsagen hertil er netop den samme som beskrevet ovenfor og industrilandbrugets kolossale forbrug af antibiotica.

Biodiversiteten. Stort set intet overlever i industrilandbrugets ørkener af monokultur, der bliver sprøjtet jævnlige imod netop den samme biodiversitet. Undtagen lige afgrøden, der står på snorlige rækker og modtager giften. Biodiversiteten er den naturlige mangfoldighed af dyr, insekter og planter, og den er i frit fald. Vi mennesker er forbundne med de andre arter, og vi kan ikke overleve uden dem.

Miljøet. Klimaet. Industrilandbrugets effekt på begge disse er meget stor. Vi har ALT for mange grise og hovedparten af det dyrkede i Danmark går til dyrefoder. Plus soya fra et areal i Sydamerika, der er lige så stort som Sjælland og Lolland tilsammen. Hvert år. Og regnskoven i Sydamerika fældes herfor, til skade for både biodiversitet og klima. Tænk bare på transporten til Danmark. Det er på allerhøjeste tid, at vi lægger landbruget om til mindre dyreproduktion og mere planteproduktion til menneskeføde. Og så er der lige det med industrilandbrugets udledning af kvælstof fra svinegylle og kunstgødning til vandmiljøet.

Og så skal vi igang med udtagningen af landbrugsjord til natur, som DN og landbruget har aftalt, til fremme for både klima, miljø og biodiversitet.

Respekten for Moder Jord og naturen. Den er gået helt tabt i jagten på profit og vækst. Vi må have respekten tilbage, vi må stoppe med den massive og brutale overudnyttelse vi praktiserer nu, med brug af giftstoffer som vi med rund hånd spreder i landskabet, i naturen. I vores eget ophav. Vi må stoppe det, om ikke andet så for vores egen skyld, for den bliver vores endeligt ellers.

Dette er Alternativets politik. Det er det vi står for, blandt meget andet.